

Kaza namazı ve Namazı cem etme

M. Yıldırım: “1- Kaza namazlarına başlamak istiyorum. Bir program hazırlayacağım. Fakat kaç yaşına kadar inmem gerekiyor? Yani 7 yaşından bu zamana kadar olanları mı yoksa 10 yaşından bu zamana kadar olanları mı kaza etmeliyim? veya başka bir yaşı mı esas almalıyım? 2- Üniversite öğrencisiyim. Dersler zorunlu olduğundan bazı vakitleri kaçıyorum. Hanefi'yim. Namazlarımı cem edebilir miyim yoksa kazaya mı bırakmam gerekiyor? Cem edebileceksem nasıl namaz kılacağım? Yani sünnetleri kılacağım mı? Niyet ederken nasıl niyet edeceğim? Hanbeli mezhebini taklit ediyorum diyecek miyim? Her namaz için ayrı kamet getirecek miyim? Ayrıntılı yapılaş şeklini gönderirseniz çok sevinirim.”

1- Kaza namazlarına başlama kararınızı tebrik ediyorum. Kaza namazları için inmeniz gereken ilk yaş, ergenliğe adım attığınız ilk yaştır. Biyolojik olarak herkes ergenliğe aynı yaşta başlamayabiliyor. Bu yaş ülkemizde yaklaşık 12 ile 18 arasında değişebiliyor. Eğer hatırlamıyorsanız 15 yaşını esas almanız inşallah yeterli olur.

2- Efdal olan ve emredilen, özrü bulunmayan kimsenin namazları vakti içinde kılmasıdır.

Eğer vakti içinde kılma imkânımız yoksa, cem yapmak (iki namazı bir vakitte birleştirmek), kazaya bırakmaktan efdal olur.

Fakat, şunu asla unutmamalıyız: Eğer iki namazın farzlarını, kendi vakitleri içinde kılma imkânımız varsa ve sadece farz kılma fırsatına sahipsek, bu fırsatı kaçırmamalı ve sadece farz kılmalıyız. Yani vakti içinde olsun da, sadece farz olsun!... Bu durumda namazı vakti içinde kılmış oluruz. Fakat böyle bir imkâna da sahip

değilsek, yani namazı kazaya bırakmaktan başka çaremiz kalmıyorsa, bu durumda cem yaparak kılmaya niyet etmeliyiz.

Cem; öğle ve ikindi namazları kendi aralarında, akşam ve yatsı namazları da kendi aralarında olmak üzere yapılır. Sabah namazı cem konusu yapılmaz.

Cem iki türlü yapılır: Cem-i takdim ve cem-i tehir. Cem-i takdim, iki namazı birincisinin vaktinde birleştirmek. Cem-i tehir ise, iki namazı ikincisinin vaktinde birleştirmektir.

Cem yapmak için bir önceki namazı son dakikaya kadar beklemek ve kılmaktan aciz olmak gerekir. Meselâ vaktinin son dakikasına girdiğimiz halde ciddî sıkıntılarımız sebebiyle kılamadığımız öğle namazı için, öğle vakti çıkmadan, bu namazı bir sonraki ikindi namazı ile birlikte cem yaparak kılmak üzere niyet ederiz. İkinci namazı vakti girdiğinde, bulduğumuz ilk fırsatta önce cem niyetiyle öğle namazının farzını, ardından ikindi namazının farzını, araya sünnet koymadan kılarız. Her namaz için ayrı ayrı kamet getiririz.

Akşam ve yatsı namazları da aynı şartlarla aynı şekilde kılınabilir.

Bu kolaylık yolunun Hanbeli mezhebinde gösterilmiş olduğunu bilmemiz kâfidir. Ayrıca Hanbeli mezhebine göre niyet ediyorum demeye gerek yoktur.

İmkânımız varken, cem konusunu alışkanlık haline getirmeye ise, fetva yoktur.